

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVI- RASTON TOIMIALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7. ja 24.8.2020 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Aluehallintovirasto on 24.8.2020 antamallaan päätöksellä asettanut yli 50 henkilön sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen edellytykseksi opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 14.5.2020 antaman ohjeen noudattamisen. Päätös on voimassa ajalla 1.9.–30.9.2020.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Lounais-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla toimialueensa kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä.

Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu yli

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2
PL 22, 20801 Turku

50 (viisikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1).

Määräys on voimassa ajalla 1.10.–31.10.2020.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan koronaviruksen aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Virus voi tarttua myös pinnoilta, joille on hiljattain päätynyt sairastuneen hengitystie-eritteitä. Suomessa koronavirusepidemia on rauhoittunut verrattuna alkuvuoden tilanteeseen, mutta edelleen on olemassa uhka epidemian uudelleen kiihtymisestä. Virus kiertää edelleen sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa, ja Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle. Uuden koronaviruksen aiheuttaman taudin ehkäisemiseksi ei ole vielä käytössä rokotetta. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri. Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat

paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 16.9.2020 mukaan Suomessa on todettu viime viikkojen aikana yhä enemmän kotimaisia laajempia tartuntaryppäitä ja joukkoaltistumisia, jotka ovat johtaneet jatkotartuntoihin. Uusista tapauksista suurin osa liittyy jo aiemmin tiedossa olleisiin, eri puolilla maata ilmenneisiin tartuntaketjuihin, joista osa on laajempia ja osa pienempiä. THL toteaa, että tartuntoja on tapahtunut viimeisten viikkojen aikana erityisesti vapaa-ajalla, harrastuksiin ja opiskeluun liittyvissä sosiaalisissa kontakteissa. Joukkoaltistukset ovat johtaneet usein myös jatkotartuntoihin.

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähi-kontakteihin keskenään. Siten tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä. Kun kokoontumisissa noudatetaan riittäviä turvaohjeita, voidaan tartunnan riskiä olennaisesti vähentää puuttuen kokoontumisvapauteen ja muihin perusoikeuksiin mahdollisimman vähäisessä määrin.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on keskustellut 15.9.2020 THL:n, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin, Satakunnan sairaanhoitopiirin ja Turun kaupungin Tartuntatautien valvonnan kanssa toimialueensa COVID-19-tilanteesta. Kokouksessa kannatettiin kokoontumisrajoitusten jatkamista. THL:n mukaan koronavirusinfektiota (COVID-19) liikkuu eri puolilla Suomea ja eri paikoissa on ollut erilaisia joukkoaltistumisia. THL:n tilastojen mukaan Varsinais-Suomen osalta kahden viikon ilmaantuvuusluku on viikoilla 33–34 ollut 7.4 ja viikoilla 35–36 5.4. Satakunnan osalta ilmaantuvuusluku on vastaavilla viikoilla ollut 1.5 ja 0.9.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella sairastuneista suuri osa on nuoria aikuisia. Syyskuussa sairastuneista 40 % oli ikäryhmässä 20–29 vuotta. Seitsemän vuorokauden aikana 8.9.-15.9.2020 on todettu 21 tapausta. Tapauksista työ- tai vapaa-ajan matkailuun ulkomailla liittyi elokuussa 37 % ja syyskuussa 20 %. Perheiden sisäisiin tartuntoihin on liittynyt 15 % tapauksista. Tartuntaketjuista on jäänyt epäselväksi elokuussa 32 % ja syyskuussa 38 % aktiivisesta jäljitystyöstä huolimatta. Aluehallintovirastolla ei ole tietoa niiden määrästä, jotka sairastavat sen toimialueella COVID-19-infektiota tietämättään oireettomana ja siten mahdollisesti levittävät tartuntaa.

Monet sairastavat taudin lievänä. Jos sairastuneet eivät hakeudu heti ensivaiheessa testiin tai testitulokset viivästyvät muista syistä, taudin jäljittäminen vaikeutuu. Sairaalahoidon tarve on tällä hetkellä varsin pieni alueella.

Joukkoaltistumisia Varsinais-Suomessa on elo-syyskuun aikana tapahtunut useita erityyppisissä tilanteissa. Jatkotartuntoja on näissä tapahtunut yhteensä neljä. Varsinais-Suomessa on ollut syyskuussa massiivista altistumista opiskelijoiden ainejärjestöjen tapahtumissa sekä anniskeluravintoloissa. Näiden selvittely on sairaanhoitopiirin alueella vielä kesken.

Satakunnassa tilanne on ollut selkeästi Varsinais-Suomea rauhallisempi. Epidemiologinen tilanne on kehittymässä muiden muassa sekä Varsinais-Suomessa että Satakunnan naapurimaakunnassa, Pirkanmaalla, epäsuotuisaan suuntaan. Väestö liikkuu eri maakuntien välillä, joten tilanne voi nopeasti muuttua, jos terveysturvallisuudesta ei huolehdita.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelman mukaan epidemiatilanteen kiihtyessä kunnan tartuntatautiviranomainen reagoi tilanteeseen lisäämällä testauskapasiteettia ja tartunnanjäilyresurssia, antamalla paikallisen etätyösuosituksen ja kasvomaskisuosituksen sekä toteuttamalla infokampanjoita. Kunnan tai kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan paikallisista tai alueellisista rajoituksista. Aluehallintovirasto voi päättää rajoituksista, jos ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Rajoituksilla pyritään estämään epidemian leviäminen väestössä alueellisesti tai laajemmin sekä mahdollistamaan palaaminen epidemian perustasolle. Epidemian leviämismuutoksissa voidaan tarvita näiden toimivaltaisten viranomaisten päättämiä laajempia tai tiukempia alueellisia suosituksia tai rajoituksia. Kunnan velvollisuudesta selvittää epidemiaa ja tehdä epidemian torjumiseksi tarvittavia toimenpiteitä on säädetty tartuntatautilain 9 §:ssä. Kunnan toimivallasta päättää laajaan tartunnanvaaraan liittyvistä toimenpiteistä toimialueellaan säädetään tartuntatautilain 58 §:n 1 momentissa.

Aluehallintovirastot kävivät 17.9.2020 keskustelun THL:n kanssa rajoituspäätösten taustalla olevasta valtakunnallisesta epidemiologisesta tilanteesta sekä rajoituspäätösten välttämättömyydestä. THL nosti esille kunnan tai kuntayhtymän toteuttamien rajoitustoimien merkittävän roolin paikallisen tai alueellisen epidemian kiihtymisen yhteydessä. THL katsoi näiden toimien lisäksi olevan välttämätöntä edellyttää THL:n toimintaohjeiden noudattamista yli 50 henkilön kokoontumisissa kaikilla alueilla.

Tartuntatilanne Suomessa vaihtelee alueittain, ja eri alueiden tilanne vaihtelee myös ajallisesti. Joukkoaltistumisia ja tautiryöstymiä on tähän mennessä esiintynyt epidemiologisesti erilaisilla alueilla. Koska ihmiset liikkuvat alueiden välillä paljon, ja myös etenkin suurempiin tapahtumiin usein saavutaan eri puolilta maata, Lounais-Suomen aluehallintoviraston toimialueella ei voida luopua hygieni- ja turvallisuusohjeiden noudattamisesta alueen epidemiologisesta tilanteesta ja ko. koronaviruksen luonteesta johtuen.

Yli 50 (viidenkymmenen) henkilön yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa osalta

pidetään tartuntataudin leviämisen estämiseksi välttämättömänä, että turvallisuus voidaan varmistaa asiakasmäärien rajaamisen, turvaetäisyyksien ja hygieniaohjeistuksen avulla. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Lounais-Suomen aluehallintoviraston toimialueella.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa lääninlääkäri Katja Paakkola, puh. 0295 018 000 (vaihe).

Ylijohtaja Mikael Luukanen

Lääninlääkäri Katja Paakkola

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti.

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antama ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Lounais-Suomen aluehallintoviraston toimialueen kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 22.10.2020 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Alueen kunnat ja kuntayhtymät

Varsinais-Suomen ja Satakunnan sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Lounais-Suomen poliisilaitos

Varsinais-Suomen ja Satakunnan pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Maksutta

Tämä asiakirja LSAVI/8497/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/8497/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Luukanen Mikael 22.09.2020 09:11

Esittelijä Paakkola Katja 22.09.2020 09:04